

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/165/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615210842
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7615210842.5

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ, v právnej veci navrhovateľa: Y. T., W.. XX.X.XXXX, T. XXX, právne zastúpeného JUDr. Miroslavou Slovinskou, advokátkou so sídlom Štefánikovo námestie 13, Spišská Nová Ves, proti manželke, ktorá návrh na rozvod manželstva nepodala: V. T., W.. XX.X.XXXX, T. XXX, za účasti mal. detí: M. T., W.. X.X.XXXX, X. T., W.. XX.XX.XXXX E. U. T., W.. X.X.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov voči mal. deťom na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo Y. T., W.. XX.XX.XXXX a V. T., C.. I., W.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 02.06.2012, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Obce T., vo zväzku 6, ročník 2012, na strane 160, pod poradovým číslom 5, r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode sa zverujú mal. M. T., W.. XX.XX.XXXX, Y.. X. T., W.. XX.XX.XXXX E. Y.. U. T., W.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca - navrhovateľa, ktorý je oprávnený a povinný tieto mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a matka - manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva je povinná prispievať na výživu každého z týchto mal. detí mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré výživné na každé z týchto mal. detí je povinná uhrádzať k rukám otca - navrhovateľa, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Styk matky - manželky, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva s mal. M., Y.. X. E. Y.. U. sa neupravuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V. Súd nezaväzuje manželku, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva uhradiť súdny poplatok z návrhu.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom zo dňa 9.6.2015 doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.6.2015 žiadal, aby súd jeho manželstvo s manželkou rozviedol a na čas po rozvode zveril maloleté dcéry M., W.. X.X.XXXX, X., W.. XX.XX.XXXX E. U., W.. X.X.XXXX do jeho starostlivosti a manželke určil povinnosť prispievať na výživu každej z týchto dcér výživným vo výške 100,--EUR mesačne vždy do 18. dňa v tom ktorom mesiaci vopred.

2. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo s manželkou uzavreli po niekoľkoročnom spoznávaní sa a bývaní v spoločnej domácnosti u jeho rodičov. Manželka bola stále v domácnosti a nikdy nebola zamestnaná. O dcéry a domácnosť sa starala spoločne s jeho mamou. Zlom v ich vzťahu nastal, keď sa manželke skončil rodičovský príspevok Hľadala si zamestnanie, ktoré našla v decembri 2014 cez

pracovnú agentúru E. M., Ž. a pracovala v Y.. Počas prvého mesiaca mimo domova sa zoznámila s mužom. Dňa 23.12.2015 (správne mal byť uvedený rok 2014 - poznámka súdu) prišla na vianočne sviatky stráviť domov. No bola nervózna, správala sa divne. Hneď po skončení sviatkov 26.12.2015 (správne mal byť uvedený rok 2014 - poznámka súdu) odišla späť do Y. s vysvetlením, že musí ísť do práce. Silvester trávila mimo rodiny a detí. V januári navrhovateľovi náhle zomrel otec, oznámil to manželke. Tá sa chcela zúčastniť poslednej rozlúčky, avšak nemala prostriedky na to, aby sa dostala domov. Počas telefonického rozhovoru vravela, že všetko ľutuje a chce sa vrátiť k rodine. On (navrhovateľ) vzal auto a šiel pre ňu do Y.. Všetko sa zdalo, že bude v poriadku. Deň po poslednej rozlúčke manželka svojmu priateľovi napísala, že sa už k nemu nevráti a zostáva s rodinou, na čo jej on dopísal, čo spraví s dieťaťom, ktoré spolu čakajú. To bol podnet k tomu, aby navštívila gynekológa. Následne odišla späť k priateľovi. Ušla od detí, nerozlúčila sa, nepovedala, že odchádza. Odišla späť do Y. a odvtedy doma nebola.

3. Manželka, ktorá nepodala návrh, sa písomne vyjadrila podaním zo dňa 11.5.2016, doručeným súdu dňa 17.5.2016, ktoré mala podpísať v meste F., v ktorom uviedla, že súhlasí s rozvodom manželstva, ako aj so zverením detí do osobnej starostlivosti otca - navrhovateľa a že sa zaväzuje prispievať na výživu maloletých detí po 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrované nepĺnoleté dieťa. Uviedla tiež, že sa nemôže dostaviť na súd, keďže je dlhodobo v zahraničí a nemá možnosť vrátiť sa na Slovensko za účelom účasti na pojednávaní. Výslovne chce, aby súd konal v jej neprítomnosti a manželstvo účastníkov rozviedol, keďže nie je žiadne šanca, aby toto niekedy v budúcnosti plnilo svoje ekonomické a biologické funkcie.

4. Manželke sa nepodarilo doručiť poštové zásielky ani na posledné jej známe adresy na Slovensko ani preukázateľne na adresu do U. F. : XX F. O., F., Z. XXX-F., ktorú súdu oznámil navrhovateľ. Tunajší súd výzvou zo dňa 23.2.2016 požiadal E. I. E. F. I.Ú., ktoré sú príbuzné manželky, o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní jej pobytu a zároveň ich požiadal, aby súdu v zmysle § 101 ods. 3 v tom čase platného a účinného O.s.p. uviedli, či sú ochotné vykonávať funkciu opatrovníka pre menovanú. F. I. odmietla vykonávanie funkcie opatrovníka a ďalšia príbuzná je na neznámom mieste v zahraničí. Rodičia manželky sú obaja zosnulí. Uznesením sp.zn. 16P/165/2015 - 61zo dňa 18.5.2016 tunajší súd ustanovil manželke opatrovníka pre konanie Obec T.. Dňom 1.7.2016 vstúpil do účinnosti zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. V zmysle ustanovení § 69 tohto procesného predpisu súd môže ustanoviť procesného opatrovníka len fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu, prípadne ak jej zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný, čo nebol prípad manželky v tomto konaní. Funkcia tohto opatrovníka teda zo zákona zanikla avšak doterajšie procesné účinky boli zachované. Keďže manželka má trvalý pobyt na adrese: T. XXX, súd jej ostatné súdne písomnosti, a to predvolanie na pojednávanie doručoval postupom podľa § 106 pds. 1 písm.a/ v spojení s § 111 ods. 3 CSP. Dňom vrátenia nedoručenej zásielky z adresy jej trvalého pobytu sa táto považovala za doručenú náhradným spôsobom a tak súd mohol v danej veci konať a napokon aj rozhodnúť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav :

6. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa 02.06.2012 a toto je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu I. T., vo zväzku 6, ročník 2012, na strane 160, pod poradovým číslom 5.

7. Z tohto manželstva sa im narodili tri deti, a to mal. M. T., W.. X.X.XXXX, Y.. X. T., W.. XX.XX.XXXX E. Y.. U. T., W.. X.X.XXXX.

8. Podľa výpovede navrhovateľa pred uzavretím sobáša s manželkou spolu chodili cca 2 roky. Brali sa z lásky. Po celé obdobie ich spolužitia bývali u jeho rodičov. Spočiatku toto ich spolužitie bolo v poriadku a to až do doby, kým sa im narodila stredná dcéra X. v roku XXXX. U tejto dcéry bola diagnostikovaná žltáčka, mala poškodenú pečeň a chodili s ňou spoločne po nemocniciach. Následne manželka s touto dcérou šla na liečenie, kým navrhovateľ chodil do práce a financoval domácnosť. Po návrate z liečenia sa mu priznala, že ho podviedla. Vtedy sa ešte zmierili a naďalej žili v spoločnej domácnosti a to až do doby kým sa manželka nezamestnala cez pracovnú agentúru v Ž. a odišla pracovať ešte s jednou susedou. Táto suseda mala navrhovateľovi oznámiť, že ho manželka opätovne podviedla. S manželkou nevedú spoločnú domácnosť od 26.12.2014, kedy sa manželka od nich odsťahovala. Pokúšali sa ešte

o obnovu spolužitia, a to v januári 2015, kedy navrhovateľovi zomrel jeho otec, avšak manželka po pohrebe opätovne od ich utiekla a odvtedy sa už nestretli.

9. Skutočnosť, že manželia nevedú spoločnú domácnosť, osvedčujú jednak správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o šetreniach vykonaných v domácnosti maloletých detí, ktoré boli realizované ako v tomto rozvodovom konaní a aj samotná skutočnosť, že sa súdu nepodarilo doručiť súdne zásielky manželke na rôzne adresy jej pobytu, čo následne vyústilo do toho, že jej musel byť ustanovený najprv procesný opatrovník pre toto konanie a po zmene právnej úpravy procesných predpisov musel súd zabezpečiť doručenie súdnej zásielky menovanej náhradným spôsobom.

10. Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery účastníkov konania, navrhovateľ spolu s deťmi býva v dvojizbovom byte u starej matky maloletých detí- jeho matky. Byt pozostáva z obývacej izby a spálne. Domácnosť je primerane zariadená vhodným nábytkom, uprataná, a čistá. Sociálne pomery v byte podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sú vhodné na všestranný rast a vývin maloletých detí.

11. Navrhovateľ je nezamestnaný, vedený na úrade práce od 17.10.2015. Je poberateľom preddavku na pomoc v hmotnej núdzi v sume 214,70 EUR mesačne od 1.2.2016 a tiež prídavkov na tri nezaopatrené deti v sume 70,56 EUR mesačne. Podľa jeho účastníckej výpovede z tohto príjmu uhrádza inkaso 145,- EUR, podľa SIPO dokladu v mesiaci marec 2016 to bolo až v sume 148,74 EUR, ďalej poplatok správcovskej spoločnosti vo výške 45,- EUR a zo zvyšných peňazí uhrádza deťom, to čo je potrebné. Jeho matka, ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti, je poberateľkou starobného a vdovské dôchodku v sume 341,- EUR, ktorý rodina využíva na úhradu stravy v ich spoločnej domácnosti. Navrhovateľ spláca aj pôžičky, u ktorých má dojednaný splátkový kalendár vo výške 8,- EUR mesačne. Nevlastní žiaden hodnotnejší majetok.

12. Manželka, ktorá nepodala návrh na rozvod, bola v čase od 17.4.2015 do 25.9.2015 vrátane zamestnaná v spoločnosti T. L. L., L.C.I.. V mesiaci apríl jej bola vyplatená čistá mzda vo výške 146,33 EUR, v mesiaci máj 2015 vo výške 366,32 EUR v mesiaci jún 2015 vo výške 330,08 EUR a v mesiaci júl vo výške 416,94 EUR. Za mesiace august a september 2015 jej nebola vyplatená žiadna mzda. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľkou žiadnych štátnych sociálnych dávok na území Slovenska. Rovnako tak podľa správy Sociálnej poisťovne nie je poberateľkou dávok nemocenského poistenia a dávok v nezamestnanosti. Nie je vedená ani na Daňovom úrade Košice, pracovisko Gelnica. Podľa výpovede navrhovateľa by mala mať manželka ešte jedno dieťa, ktoré v apríli 2017 by malo mať 12 mesiacov a spolu s týmto dieťaťom a jej terajším druhom má prebývať v Anglicku. Manželka na deti, o ktorých sa vedie toto konanie, žiadnym spôsobom neprispieva.

13. Maloletá M. navštevuje 1. ročník strednej odbornej školy v T.. Navštevuje školskú jedáleň, za ktorú navrhovateľ uhrádza 1,- euro mesačne, nakoľko sú v hmotnej núdzi. Nenavštevuje žiadne krúžky a nemá žiadne zdravotné problémy, s ktorými by boli zvýšené výdavky.

14. Maloletá X. navštevuje 7. ročník základnej školy Stravuje sa v školskej jedálni, za ktorú navrhovateľ takisto uhrádza 1,- euro mesačne. Maloletá navštevuje počítačový krúžok, za ktorý by sa mal uhrádzať poplatok 10,- EUR mesačne. S touto dcérou navštevuje dva alebo tri krát do roka nemocnicu kvôli poškodeniu pečene v dôsledku žltacky, ktorú prekonala. V tejto súvislosti má navrhovateľ zvýšené výdavky aj na lieky pre túto maloletú a na cestovné pri návštevách lekárov.

15. Maloletá U. navštevuje materskú školu, za ktorú sa uhrádza školné v sume 20,- EUR mesačne a stravné vo výške 50 centov za celý mesiac. Uvedená dcéra je zdravá.

16. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

17. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

18. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

19. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

20. 18. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

21. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

22. Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine, na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

23. Podľa 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

24. Podľa § 93 CMP, konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

25. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

26. Súd z vykonaného dokazovania dospel, k záveru že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné ich manželstvo rozviesť.

27. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

29. Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní, keďže obaja účastníci nežijú v spoločnej domácnosti minimálne od januára 2015, kedy výpoveďou navrhovateľa a šetreniami vykonanými Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v ich pôvodne spoločnej domácnosti bolo potvrdené, že manželka navrhovateľa v tejto domácnosti neprebýva a že sa odtiaľ odsťahovala natrvalo. Toho času v plnej miere výchovu detí zabezpečuje len navrhovateľ, pričom manželka o deti neprejavuje žiaden záujem.

30. Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia ako rodina by mali žiť spolu a mali byť mať (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Z vykonaného

dokazovania je však preukázané, že účastníci už minimálne od spomínaného januára 2015 nevedú spoločnú domácnosť a nežijú spolu. Samotná manželka sa v jedinom písomnom vyjadrení pre súd vyjadrila, že sa chce dať rozviesť.

31. Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní.

32. Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možnosti, schopností a majetkových pomerov toho ktorého z manželov. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že náklady na domácnosť obývanú navrhovateľom a deťmi účastníkov uhrádza v plnej miere len samotný navrhovateľ, pričom mu vypomáha jeho matka - stará matka maloletých detí.

33. Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva vo vzťahu účastníkov tohto konania je daná.

34. Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spolužitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú - npr. žena stále varí a perie aj pre manžela, alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spolužitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

35. V tomto konaní bolo preukázané, že účastníci minimálne od januára 2015 reálne nebývajú v spoločnej domácnosti a túto ako takú ani iným spôsobom hospodársky nevedú. Prakticky do dňa rozhodovania o tomto návrhu k obnove spolužitia účastníkov, či aspoň pokusom o túto obnovu vôbec nedošlo. Samotný navrhovateľ na návrhu na rozvod manželstva počas tohto konania zotrval. A manželka vo svojom písomnom vyjadrení pre súd takisto trvá na rozvode. Z takéhoto správania sa účastníkov je možné jednoznačne vyvodiť, že títo nemajú záujem na ďalšom trvaní takéhoto manželstva a teda, že nemožno z strany žiadneho z nich očakávať obnovenie manželského spolužitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná. Súd preto návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva vyhovel.

36. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

37. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- d) styku s maloletým,

38. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

39. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

40. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

41. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

42. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

43. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

44. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

45. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

46. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

47. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

48. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

49. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

50. Podľa § 62 ods.6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

51. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrované nepľnoleté dieťa.

52. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrované dieťa.

53. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

54. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

55. Pokiaľ šlo o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľa, súd mal preukázať z vykonaných dôkazov, že rodičia maloletých detí toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto dôkazov tiež vyplynulo, že maloleté deti v súčasnej dobe žijú s navrhovateľom, ten sa o ne riadne stará, vo výkone tejto jeho starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Manželka navrhovateľa o deti neprejavuje absolútne žiadny záujem a jej pobyt v súčasnej dobe ani nie je známy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľa.

56. Pokiaľ ide o výživné na maloleté deti, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

57. Navrhovateľ je toho času nezamestnaný a jeho príjem tvorí len dávka v hmotnej núdzi v sume 214,70 EUR mesačne od 1.2.2016 a prídavky na tri nezaopatrované deti v sume 70,56 EUR mesačne. Okrem týchto detí, o ktorých sa rozhoduje v tomto konaní, už inú vyživovaciu povinnosť nemá.

58. Majetkové pomery manželky nie sú známe, keďže v súčasnej dobe nie je známy ani jej pobyt. S určitosťou je len potvrdené, že toho času nie je poberateľkou žiadnych štátnych, resp. iných obdobných dávok vyplácaných či už Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, alebo Sociálnou poisťovňou. Tiež by mala mať ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

59. Náklady na maloleté deti predstavujú jednak náklady súvisiace s návštevou strednej školy v prípade mal. M., základnej školy v prípade mal. X. a jednak náklady na návštevu materskej školy v prípade malotelej U.X.. Z týchto nákladov sú to predovšetkým náklady na stravné, a jednak náklady pokrývajúce bežné potreby dieťaťa vo veku maloletých, t.j. strava mimo školy, resp. škôlky, oblečenie, obuv, zabezpečenie bývania.

60. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletých, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej matky, t.j. manželky navrhovateľa a prihliadajúc na skutočnosť, že maloletí sú toho času v osobnej starostlivosti navrhovateľa, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti a teda táto osobná starostlivosť, ktorá sa maloletým nedostáva zo strany matky, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, avšak berúc do úvahy skutočnosť, že sa vzhľadom na neznámy pobyt matky, nepodarilo zistiť jej súčasné majetkové a príjmové pomery a v neposlednom rade aj na to, že toho času má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, ustálil súd výšku súčasného výživného z jej strany na každé z týchto maloletých detí na sumu minimálneho zákonného

výživného, čo v číselnom vyjadrení ku dňu rozhodovania súdu predstavuje čiastku 27,13 EUR mesačne na každé z týchto detí.

61. Pokiaľ ide o úpravu styku manželky navrhovateľa, t.j. matky s maloletými deťmi, súd tento vzhľadom na neznámy pobyt menovanej neupravoval.

62. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

63. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

64. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

65. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko títo si ich v tomto konaní neuplatnili a súd ani nezistil, žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

67. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v znení neskorších zmien a doplnkov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správny súdom.

68. Pokiaľ ide o súdny poplatok, súd rozhodol podľa citovaného § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 o súdnych poplatkoch. Navrhovateľ bol uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 5P/165/2015-17 zo dňa 1.10.2015 oslobodený od platenia súdneho poplatku v celom rozsahu. Nakoľko vykonaným dokazovaním vzhľadom na neznámy pobyt manželky, ktorá nepodala návrh na rozvod manželstva, nebolo možné zistiť jej súčasne príjmové a majetkové pomery, súd vyhodnotil, že nie je možné posúdiť či u menovanej sú resp. nie sú dané predpoklady na jej oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a preto ju nezaviazal na úhradu súdneho poplatku z návrhu v sume 66,-- EUR.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.